

לקוטי תורה • פרשת נשא • מאמר 3

וידבר ה' כו' נשא את ראש בני גרשון...

”וידבר הוי' וגו': נשא את ראש בני גרשון גם הם”

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ”ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק

LikuteiTorah.com

הפרשה החסידית

[/likuteitorah.com/he/likutei-torah/nasso/3](https://likuteitorah.com/he/likutei-torah/nasso/3)

1 וידבר ה' כו' נשא את ראש בני גרשון גם הם לבית אבותם למשפחותם כו' ונשאו את יריעות המשכן ואת אהל מועד כו'.

וידבר ה' וגו': שאו את ראש בני גרשון, גם הם, לבית אבותם למשפחותם וגו'. "ונשאו את יריעות המשכן ואת אוהל מועד וגו'".

הנה הלויים נשאו את המשכן במדבר מ"ב מסעות שבמקום חנייתם הקימו את המשכן ובנסעם הורידו אותו (ונסעו כך מ"ב מסעות כו')

והנה, הלויים נשאו את המשכן במדבר [כמשך] ארבעים ושניים מסעות: במקום שבו חנו הקימו את המשכן, וכשנסעו פירקו אותו (וכך נסעו ארבעים ושניים מסעות וגו').

וצ"ל זה דהנה התורה היא נצחית. ויש עתה ג"כ בכנ"י [בכנסת ישראל] בחיי משכן ולויים הנושאים אותו.

וצריך להבין זאת, שהרי התורה נצחית; וגם עתה יש בכנסת ישראל בחינה של משכן ושל לויים הנושאים אותו.

וכדכתיב בפ' בחקתי ונתתי משכני בתוכם וכתוב בפ' תרומה ושכנתי בתוכם וארז"ל [ואמר רבותינו זכרונם לברכה] בתוכו לא נאמר אלא בתוכם והיינו שיש בכנ"י [בכנסת ישראל] עתה ג"כ בחינת משכן ולויים כו'

וכמו שכתוב בפרשת בחוקתי: "ונתתי משכני בתוכם", וכן כתוב בפרשת תרומה: "ושכנתי בתוכם". וחכמינו זכרונם לברכה אמרו: "לא נאמר 'בתוכי' אלא 'בתוכם'". כלומר, גם עתה יש בכנסת ישראל בחינה של משכן ושל לויים וגו'.

ולהבין כ"ז [כל זה] היטב צ"ל מ"ש את השמים ואת הארץ אני מלא כו'. וכתוב מלא כל הארץ כבודו שנראים ב' המקראות אלו כסותרים זה את זה כו'

וכדי להבין היטב את כל זה, צריך להבין את הכתוב: "את השמים ואת הארץ אני מלא וגו'", וכן את הכתוב: "מלא כל הארץ כבודו"; שהרי שני הפסוקים הללו נראים כסותרים זה את זה וגו'.

(ועמ"ש מזה בד"ה אני לדודי. ובד"ה למען תזכרו בענין הטלית וחוטי הציצית ששרשם משני בחי' הנ"ל. וכמ"ש בד"ה ויקח קרח כו' ובד"ה ההפרש בין יו"ט [יום טוב] ונס דפסח ובין חנוכה).

(ועיין במה שנכתב על כך במאמר הפותח "אני לדודי", ובמאמר הפותח "למען תזכרו", בעניין הטלית וחוטי הציצית, ששרשם משתי הבחינות הנזכרות לעיל; וכן במה שנכתב במאמר הפותח "ויקח קורח וגו'", ובמאמר הפותח "ההפרש בין יום טוב ונס של פסח ובין חנוכה").

אך הענין הוא שמבשרי אחזה אלוה. ופ"י דהנה יש בחיות הנפש שמחיה את הגוף יש ב' בחי' ומדרגות.

אך העניין הוא, ש"מבשרי אחזה אלוה". ופירושו: הנה, בחיות הנפש המחיה את הגוף יש שתי בחינות ומדרגות.

הבחי' הא' מה שהנפש ממלא את כל הגוף בבחי' התחלקות שמתחלק חיות הנפש לפי מזג כלי אברי הגוף.

הבחינה הראשונה היא שהנפש ממלאת את כל הגוף באופן של התחלקות: חיות הנפש מתחלקת לפי מזג הכלים, כלומר איברי הגוף.

שבראש הוא משכן השכל. מפני שכלי הראש היא כלי הראויה לקבל אור השכל. ובלב שורים המדות כו' (שהיא כלי הראוי [הראויה] לקבל המדות)

כי בראש נמצא משכן השכל, מפני שכלי הראש ראויים לקבל את אור השכל; ובלב שוכנות המדות וכו' (מפני שהוא כלי הראוי לקבל את המדות);

וברגלים מתלבש כח ההילוך שהם כלים הראויים [הראויה] לקבל רק כח ההילוך בלבד שמתחלק חיות הנפש לפי מזג כלי הגוף ובחי' ההתחלקות הוא בדרך כלל לג' בחי' שהם כח השכל בראש והמדות בלב.

וברגליים מתלבש כוח ההליכה, שכן הן כלים הראויים לקבל רק את כוח ההליכה בלבד. חיות הנפש מתחלקת לפי מזגם של כלי הגוף; ובאופן כללי החלוקה היא לשלוש בחינות: כוח השכל בראש, המדות בלב,

וכח ההילוך ברגלים כו'. דכמו שכדרך כלל נחלק כלי הגוף לג' בחי' שהם ראש ואמצע הגוף שהוא הכרס כו' ששם הבני מעים כו'

וכוח ההליכה ברגליים וכו'. כשם שבאופן כללי כלי הגוף נחלקים לשלוש בחינות: הראש, אמצע הגוף, שהוא הבטן וכו', ושם נמצאות המעיים וכו',

והרגלים כמ"כ [כמו כן] מתחלקת חיות הנפש לג' בחי' כנ"ל. והנה באמצע הגוף יש בחי' חצר הכבד שהוא הפרסא המפסיק בין אברים פנימיים לחיצוניים.

והרגליים; כך גם חיות הנפש נחלקת לשלוש בחינות, כנזכר לעיל. והנה באמצע הגוף נמצאת בחינת חצר הכבד, שהיא הפרסא המפסיקה בין האיברים הפנימיים לאיברים החיצוניים,

בכדי שעייז ידחו הפסולת ויצאו לחוץ (ועמ"ש מזה בת"א [בתורה אור] פ' לך לך בד"ה והבדילה הפרוכת ולקמן פ' שלח סד"ה ואם האכל יאכל)

כדי שעל ידי כך יידחו הפסולת וייצאו החוצה (וראו מה שנכתב על כך בתורה אור, פרשת לך לך, במאמר המתחיל "והבדילה הפרוכת", ולהלן בפרשת שלח, בסוף המאמר המתחיל "ואם האכל יאכל").

והוא כמ"כ [כמו כן] למעלה (כמשי"ת [כמו שיתבאר] לקמן) שהוא בחי' שמאל דוחה כו' וכמ"כ [וכמו כן] ממש הוא למעלה בחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין].

וכך הוא גם למעלה (כפי שיתבאר להלן): זו בחינת "שמאל דוחה" וכו'. ובאותו אופן ממש יש למעלה את בחינת ממלא כל עלמין.

פ"י שהחיות של אור א"ס ב"ה שממלא בתוך כל עלמין להחיותם הוא מתחלק לחלקים לפי מזג הכלים. כלומר, חיות אור אין סוף ברוך הוא, הממלא בתוך כל העולמות כדי להחיותם, מתחלקת לחלקים לפי מזגם של הכלים.

ובדרך כלל מתחלק לג' חלקים שהם ג' עולמות ביי"ע כדכתיב ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו שהם התחלקות ג' מדרגות שהם ג' עולמות ביי"ע.

ובאופן כללי הוא מתחלק לשלושה חלקים, שהם שלושת העולמות בריאה, יצירה ועשיה, ככתוב: "ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו". אלו הן שלוש מדרגות, שהן שלושת העולמות בריאה, יצירה ועשיה.

שהוא בחי' גי"ע [גן עדן] העליון וגי"ע [וגן עדן] התחתון ועוה"ז. והג' עולמות ביי"ע הנ"ל הוא בחי' מחשבה ודבור ומעשה כמ"ש בד"ה ונקדשתי בתוך בניי [בני ישראל] ויש למעלה גי"כ בחי' פרסא המפסקת כו'

זוהי בחינת גן עדן העליון, גן עדן התחתון והעולם הזה. שלושת העולמות בריאה, יצירה ועשיה שהוזכרו לעיל הם בחינת מחשבה, דיבור ומעשה, כפי שנכתב במאמר המתחיל "ונקדשתי בתוך בני ישראל". וגם למעלה יש בחינת פרסא המפרידה וכו',

בכדי שלא יאחזו החיצונים כו' (ואפ"ל [ואפשר לומר] שזהו ענין אף עשיתיו אף הפסיק הענין כמו בחי' פרסא המבדלת בין יצירה שהוא כמו הגוף כי חג"ת [חסד גבורה תפארת] מקננין ביצירה ובין עשיי [עשיה] בחי' רגלים).

כדי שהחיצונים לא יאחזו וכו'. (ואפשר לומר שזהו ענין "אף עשיתיו": המילה "אף" מפסיקה את העניין, בדומה לבחינת פרסא המבדילה בין יצירה, שהיא כמו הגוף — שכן חסד, גבורה ותפארת מקננים ביצירה — לבין עשיה, בחינת הרגליים).

והנה כמו שיש למעלה בחי' ממלא בתוך כל עלמין שמתחלק לחלקים כפי מזג הכלים כנ"ל והחיות הוא הולך ומתמעט

והנה, כשם שלמעלה יש בחינת האור הממלא בתוך כל העולמות, המתחלק לחלקים בהתאם למזג הכלים, כפי שהוזכר לעיל, והחיות הולכת ומתמעטת,

כמו למטה באדם שבראש משכן השכל ובגוף מתמעט החיות וברגלים מתמעט יותר כו' שכמ"כ [שכמו כן] הוא למעלה ממש בבחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] כו'.

כמו אצל האדם למטה, שבראש משכן השכל, ובגוף החיות מתמעטת, וברגליים היא מתמעטת עוד יותר וכו' — כך בדיוק הוא גם למעלה ממש, בבחינת ממלא כל עלמין וכו',

כמ"כ [כמו כן] הוא למטה בעבודת ה' שאם עובד רק בבחי' א"פ [אור פנימי] שהוא בחי' ממלא כו' שהוא בהדרגה וסדר כו'

כך גם למטה, בעבודת ה': אם אדם עובד רק בבחינת אור פנימי, שהיא בחינת ממלא וכו', עבודה שיש בה הדרגה וסדר וכו',

שאינו מהפך טבעו (וכמשנ"ת [וכמו שנתבאר] בד"ה ועתה יגדל נא בענין בכל נפשך ובכל מאדך שבחי' האהבה דבכל נפשך נקרא בחי' עומדים שעומד תמיד במדרגה א' ובחי'

ואינו הופך את טבעו (כפי שהתבאר במאמר המתחיל "ועתה יגדל נא", בענין "בכל נפשך" ו"בכל מאדך": בחינת האהבה של "בכל נפשך" נקראת בחינת "עומדים", שכן האדם עומד תמיד במדרגה אחת; ואילו בחינת

בכל מאדך זהו בחי' מהלכים בין העומדים ועמ"ש מזה בת"א [בתורה אור] ס"פ וישב ובד"ה אם בחקתי תלכו ועכ"פ [ועל כל פנים] בכל נפשך זהו הנמשך מבחי' אורות שבכלים וזהו המכוון ממ"ש בענין האהבה שבהדרגה וסדר כו')

"בכל מאדך" היא בחינת "מהלכים בין העומדים". וראו מה שנכתב על כך בתורה אור, בסוף פרשת וישב, ובמאמר המתחיל "אם בחוקותי תלכו". ועל כל פנים, "בכל נפשך" נמשכת מבחינת האורות שבכלים; וזהו פירוש הדברים שנכתבו על האהבה שהיא בהדרגה ובסדר וכו')

ואזי הוא הולך ומתמעט כו' פי' שבעת התפלה הוא מקושר ביותר אליו ית' שההתבוננות אצלו בהרחבה כו'.

ואז הוא הולך ומתמעט וכו'. כלומר, בשעת התפילה הוא קשור אליו יתברך יותר מבכל זמן אחר, שכן ההתבוננות שלו רחבה וכו'.

ואחר התפלה שמתקצרת ההתבוננות הוא מתמעט והולך כו'. וכ"ז [וכל זה] כאשר אין עוונותיו מבדילים כו'. אבל אם עוונותיו מבדילים אז הוא נדחה לחוץ אף בעת התפלה

ואחרי התפילה, כשהתבוננות מתקצרת, הוא הולך ומתמעט וכו'. וכל זה כאשר עוונותיו אינם מפרידים וכו'. אבל אם עוונותיו מפרידים, הוא נדחה החוצה גם בשעת התפילה.

(כנ"ל שיש בחינת פרסא המפסקת כו' בכדי לדחות הפסולת לחוץ, וזהו עוונותיכם המבדילים דאין ר"ל [רוצה לומר] עון גשמי אלא ע"ד מ"ש עקוב הלב מכל ואנוש הוא כמ"ש בד"ה צאינה וראינה וז"ש [וזהו שכתוב] רפאות תהי לשרך.

(כאמור לעיל, יש בחינה של פרסא המפרידה וכו', כדי לדחות את הפסולת החוצה. וזהו "עוונותיכם המבדילים": אין הכוונה לעון גשמי, אלא לעניין של מה שכתוב "עקב הלב מכל ואנוש הוא", כמבואר במאמר המתחיל "צאינה וראינה". וזהו שכתוב "רפאות תהי לשרך".)

וצ"ל מהו לשרך דוקא. וצ"ל דהיינו שאפילו מפלגך ולתתא שהוא למטה מהפרסא אף שם לא יהא שום פגם דהיינו שלא יהי [יהיה] פגם הברית כו'

וצריך להבין: מדוע דווקא "לשרך"? ויש לומר שהכוונה היא שגם "מפלגך ולתתא", כלומר, מתחת לפרסא, גם שם לא יהיה שום פגם; היינו, שלא יהיה פגם הברית וכו'.

ועמ"ש בענין מפלגך ולתתא סדי"ה ששים המה מלכות ובביאור ע"פ והיה מספר בני ישראל בסופו וזהו ע"י עסק התורה שע"ז נאמר רפאות תהי כו' לפי שהיא בחי' קול מעל לרקיע מלמעלה מהפרסא)

ועיינו במה שנכתב בעניין "מפלגך ולתתא" בסוף המאמר המתחיל "שישים המה מלכות", ובביאור על הפסוק "והיה מספר בני ישראל", בסופו. וכל זה הוא באמצעות העיסוק בתורה, שעליה נאמר "רפאות תהי" וכו', מפני שהיא בחינת "קול מעל לרקיע", למעלה מהפרסא.)

וזוהי הכל בחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] שממלא בתוך כל עלמין להחיותם שמתחלק לחלקים כנ"ל שכמ"כ [שכמו כן] בנפש האדם הוא בחי' החיות המתחלק לפי מזג כלי הגוף כו' שהחיות ההוא הוא מלוכש בתוך כלי הגוף ממש בבחי' ממלא:

וכל זה הוא בחינת ממלא כל עלמין, הממלא בתוך כל העולמות כדי להחיותם, ומתחלק לחלקים, כנזכר לעיל. וכך גם בנפש האדם, יש בחינה של חיות המתחלקת לפי מזג כלי הגוף וכו', שכן אותה חיות מלוכשת ממש בתוך כלי הגוף, בבחינת ממלא.

2 קיצור. (ענין ממכ"ע [ממלא כל עלמין] במשל בנפש. ובנמשל למעלה. ובעבודת ה' בחי' בכל נפשך):

תקציר. (ענין ממלא כל עלמין במשל שבנפש, ובנמשל למעלה, ובעבודת ה' — בחינת "בכל נפשך").

3 ב והבחי' הבי' שיש בנפש המחיה את הגוף הוא בחי' הרצון של הנפש שאינו מתחלק לחלקים כ"א הוא ממלא בתוך כל הגוף.

2. הבחינה השנייה שבנפש המחיה את הגוף היא הרצון של הנפש, שאינו מתחלק לחלקים, אלא ממלא את הגוף כולו —

אך רק בבחי' אור מקיף שאינו מתחלק כו'. שישנו להרצון בתוך כל הגוף. שהוא מושל על כל אברי הגוף.

אך רק בבחינת אור מקיף, שאינו מתחלק וכו'. הרצון מצוי בתוך הגוף כולו, והוא מושל בכל איברי הגוף.

כמו אם רוצה לשים רגלו כדומה באש אזי תיכף תעשה כך כפי שעלה ברצונו כו'.

למשל, אם הוא רוצה להכניס את רגלו, וכדומה, לתוך האש, היא תעשה זאת מיד, כפי שעלה ברצונו וכו'.

4 ואף שהוא נגד הטבע שלו שעפ"י [שעל פי] הנהגות טבעיות הגוף לא היה מניח הרגל באש שקשה לה כו'.

ואף שהדבר מנוגד לטבעו — שהרי לפי ההתנהלות הטבעית של הגוף, הוא לא היה מניח את רגלו באש, משום שהדבר קשה לו וכו' —

אעפ"כ [אף על פי כן] כשרוצה לשומה באש כו' תעשה כך תיכף. והוא מפני שהרצון הוא המושל על כל אברי הגוף והוא שורה בתוכם בבחי' א"מ [אור מקיף].

אף על פי כן, כשהוא רוצה להכניס אותה לאש וכו', היא עושה זאת מיד. הסיבה לכך היא שהרצון שולט בכל איברי הגוף, והוא שורה בתוכם בבחינת אור מקיף.

לכך יכול לפעול בגוף דבר שהוא היפוך הטבע שלו כמו לשום רגלו באש או במים קרים ביותר כדומה שאף שהוא נגד הטבע אעפ"כ [אף על פי כן] תעשה כך תיכף כשעולה ברצונו כו'.

לכן הוא יכול לפעול בגוף דבר שהוא היפך טבעו, כגון להניח את רגלו באש או במים קרים ביותר וכדומה: אף שהדבר מנוגד לטבע, אף על פי כן היא עושה זאת מיד כשעולה ברצונו וכו'.

5 והוא מפני שהרצון אינו מתחלק לפי חלקי כלי הגוף להתלבש בתוכם בבחי' א"פ [אור פנימי] ממש כפי מזיגתם כו'.

וזאת משום שהרצון אינו מתחלק לפי חלקי כלי הגוף כדי להתלבש בתוכם בבחינת אור פנימי ממש, בהתאם למזגם וכו';

כ"א הוא מקיף על כולן בבחי' א"מ [אור מקיף] בלי התחלקות כלל ולכך הוא מושל עליהן ויכול לעשות דבר שהוא היפוך הטבע ובחי' שלמעלה מן הדעת

אלא הוא מקיף את כולם בבחינת אור מקיף, בלי שום התחלקות. לכן הוא שולט בהם ויכול לעשות דבר שהוא היפוכו של הטבע; והוא שייך לבחינה שלמעלה מן הדעת

(וזהו ענין בכל מאדך, ועמ"ש מענין רצון זה בת"א [בתורה אור] בד"ה ויקהל משה דאית רצון ואית רצון כו' וסד"ה וידבר כו' שאו את ראש כל עדת בניי [בני ישראל] כו' לגלגלתם ומ"ש בד"ה ואלה המשפטים,

(וזהו עניין "בכל מאדך". וראו מה שנכתב בעניין רצון זה בתורה אור, במאמר המתחיל "ויקהל משה", שבו נאמר "אית רצון ואית רצון" וכו'; ובסוף המאמר המתחיל "וידבר וגו' שאו את ראש כל עדת בני ישראל וגו' לגלגלתם"; וכן מה שנכתב במאמר המתחיל "ואלה המשפטים".

והנה בד"ה ועתה יגדל נא הנ"ל ובד"ה מי מנה עפר יעקב נתבאר שלהיות המשכת רצון זה בנפש הוא נמשך ע"י המצות וזהו ענין אם בחקתי תלכו שכדי שיבואו לבחי' תלכו זהו ע"י בחקתי כו',

והנה, במאמר המתחיל "ועתה יגדל נא" הנזכר לעיל, ובמאמר המתחיל "מי מנה עפר יעקב", התבאר שכדי שרצון זה יימשך בנפש, הוא נמשך באמצעות המצוות. וזהו עניין "אם בחקתי תלכו": כדי להגיע לבחינת "תלכו", הדבר נעשה באמצעות "בחקתי" וכו'.

ועמ"ש סד"ה שאו לגלגלתם הנ"ל שכדי שיבואו לבחי' זו זהו ג"כ ע"י הלויים וזה היה ענין ובחנות המשכן יקימו אותו הלויים וכמשי"ת [וכמו שיתבאר]

וראו מה שנכתב בסוף המאמר המתחיל "שאו לגלגלתם" הנזכר לעיל: כדי להגיע לבחינה זו, הדבר נעשה גם באמצעות הלויים. וזה היה עניין "ובחנות המשכן יקימו אותו הלויים", כפי שיוסבר.

וכמ"כ [וכמו כן] ממש הוא למעלה שרצון העליון הוא נקרא בחי' סוכ"ע וכמ"ש מזה בת"א [בתורה אור] בד"ה יביאו לבוש מלכות כו'

וכך ממש הוא למעלה: הרצון העליון נקרא בחינת סוכ"ע כל עלמין, כפי שנכתב על כך בתורה אור, במאמר המתחיל "יביאו לבוש מלכות וגו'";

ע"ש ופי' סוכ"ע היינו שאינו מתחלק לחלקים כו' כ"א הוא בחי' א"מ [אור מקיף] על כולם בשוה בלי התחלקות כלל ולכך נקי בשם סובב

ראו שם. ופירוש "סובב כל עלמין" הוא שאינו מתחלק לחלקים וכו', אלא הוא בחינת אור מקיף על כולם בשוה, בלי שום התחלקות; ולכן הוא נקרא "סובב",

שהוא כמשל העיגול הגשמי שאין בו בחי' מעלה ומטה כלל כמ"כ [כמו כן] הוא עד"מ למעלה שהבחי' רצון העליון ב"ה הוא בחי' סוכ"ע שמקיף את כל עלמין בשוה שאין בו בחי' מעלה ומטה כלל.

שהרי הוא דומה למשל העיגול הגשמי, שאין בו כלל בחינת מעלה ומטה. כך גם, בדרך משל, למעלה: בחינת הרצון העליון ברוך הוא היא בחינת סובב כל עלמין, המקיף את כל העולמות בשוה, ואין בו כלל בחינת מעלה ומטה.

6 וכדכתיב כחשכה כאורה גם חשך לא יחשיך ממך כו' שכולם שוים כלא חשיבי קמיה ועמ"ש מזה בד"ה והגדת לבנך ביום ההוא כו'.

כמו שכתוב: "כחשכה כאורה — גם חשך לא יחשיך ממך וגו'", שכן הכול שווה, והכול נחשב כלא לפניו. ראו גם מה שנכתב על כך במאמר המתחיל "והגדת לבנך ביום ההוא וגו'".

וזהו כוונת הפסוק הלא את השמים ואת הארץ אני מלא בשוה בלי התחלקות מעלה ומטה כלל בחי' הכתר

וזו כוונת הפסוק: "הלא את השמים ואת הארץ אני מלא" — בשוה, בלי שום חלוקה בין מעלה למטה: בחינת כתר,

שהוא רצון העליון ב"ה שנק' סוכ"ע שאין בו בחי' מעלה ומטה כלל שסובב ומקיף על כל עלמין בשוה כנ"ל וכמ"ש בבינונים פרק מ"ח ע"ש

שהוא הרצון העליון יתברך, הנקרא סובב כל עלמין, שאין בו כלל בחינה של מעלה ומטה, שכן הוא מקיף וסובב את כל העולמות בשוה, כנזכר לעיל; וכפי שנכתב בספר של בינונים (תניא), פרק מ"ח, עיינו שם.

(וכוונת הפסוק דכתיב מלא כל הארץ כבודו הוא בחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] שממלא בתוך כל עלמין להחיותם. ומתחלק לחלקים כנ"ל) וזהו ג"פ [ג' פעמים] קדוש כו'.

(וכוונת הפסוק שכתוב בו "מלא כל הארץ כבודו" היא לבחינת ממלא כל עלמין, שממלא בתוך כל העולמות כדי להחיותם, ומתחלק לחלקים, כנזכר לעיל.) וזו משמעות אמירת "קדוש" שלוש פעמים וגו'.

פ"י שהוא בחי' הא"מ [האור מקיף] של ג' עולמות ב"י"ע וכמ"ש מזה בביאור ע"פ ועתה יגדל נא הנ"ל ועמ"ש מזה בד"ה הרם את מטך שדרך כלל ב' בחי' הנ"ל נק' בחי' סדר השתלשלות ומה שלמעלה מסדר ההשתלשלות

כלומר, זו בחינת האור המקיף של שלושת העולמות בריאה, יצירה ועשיה. וכפי שנכתב על כך בביאור על הפסוק "ועתה יגדל נא" הנזכר לעיל. ראו גם מה שנכתב על כך במאמר המתחיל "הרם את מטך": שבכללות, שתי הבחינות האמורות נקראות בחינת סדר השתלשלות, ומה שלמעלה מסדר השתלשלות.

כי השתלשלות ב"י"ע זה מזה היינו השתלשלות מדומ"ע [מדבור ומעשה] שהמשכת הדבור מהמחשבה הוא נק' השתלשלות כו' וכן בעבודה מדומ"ע [מדבור ומעשה] מההתבוננות נמשך הדבור שהוא מדבר בד"ת [בדברי תורה] והעש"י [והעשיה] כמעשה המצות

שכן השתלשלות העולמות בריאה, יצירה ועשיה זה מזה היא השתלשלות של מחשבה, דיבור ומעשה: המשכת הדיבור מן המחשבה נקראת השתלשלות וגו'. וכך גם בעבודת ה': ממחשבה, דיבור ומעשה — מן ההתבוננות נמשך הדיבור, שבו האדם מדבר דברי תורה, והמעשה, בקיום המצוות.

אך בחינה שלמעלה מהשתלשלות זהו הרצון רעותא דליבא כו' (ועמ"ש מזה ע"פ מי מנה כו' ורובע ישראל כו'):

אבל הבחינה שלמעלה מהשתלשלות היא הרצון, רעותא דליבא — רצון הלב וגו'. (ראו גם מה שנכתב על כך על הפסוק "מי מנה וגו' ורובע ישראל וגו'").

7 קיצור. (ענין סוכ"ע בנפש בחי' הרצון. בחי' גלגלתא מאדך. וכן למעלה רצון סוכ"ע):

סיכום. (עניין סוכב כל עלמין שבנפש: בחינת הרצון; בחינת הגולגולתא, "מכל מאודך". וכך גם למעלה: הרצון, סוכב כל עלמין.)

8 ג והנה זהו ענין המשכן בחי' ושכנתי בתוכם כי ענין אהל מועד היינו הייחוד וההמשכה מבחי' סוכ"ע בממכ"ע [בממלא כל עלמין] וזהו ענין ונועדתי לך שמה לשון התקשרות ודביקות הקב"ה בישראל.

3. זהו אפוא עניינו של המשכן, בחינת "ושכנתי בתוכם": עניינו של אהל מועד הוא הייחוד וההמשכה של בחינת סוכב כל עלמין אל תוך ממלא כל עלמין. וזהו ענין "ונועדתי לך שמה" — לשון של קשר ודבקות בין הקדוש ברוך הוא לישראל,

מלשון והאדם ידע כו' (כמ"ש בד"ה במדבר סיני באהל מועד הנ"ל ובד"ה נשא דלעיל) וזהו ענין ההילוך
דבחי מהלכים בין העומדים וכמ"ש

מלשון "והאדם ידע" וכו' (כמו שנכתב במאמר המתחיל "במדבר סיני באהל מועד" שהוזכר לעיל, ובמאמר המתחיל
"נשא" לעיל). וזהו ענין ההילוך של בחינת "מהלכים בין העומדים", וכמו שנכתב

במא"א [במאורי אור] אות ה' סוף סעיף יו"ד הליכה כינוי אל הזיווג הולך על הדרך יסוד דנוקבא ברגל
מבורכת שהיא יסוד עכ"ל [עד כאן לשוננו]

ב"מאורי אור", אות ה', בסוף סעיף י': "הליכה היא כינוי לזיווג; 'הולך על הדרך' — יסוד דנוקבא; 'ברגל מבורכת' —
שהיא יסוד". עד כאן לשוננו.

והיינו כמ"ש בד"ה עיני כל אליך ישברו בפ"י נודע בשערים בעלה פ"י נודע לשון יחוד וזיווג כמו והאדם
ידע כו' וזהו וידעת היום והשבות אל לבבך כו'

וזהו כמו שנכתב במאמר המתחיל "עיני כל אליך ישברו", בביאור "נודע בשערים בעלה": "נודע" הוא לשון של
יחוד וזיווג, כמו "והאדם ידע" וכו'. וזהו [פירוש] "וידעת היום והשבות אל לבבך" וכו';

ע"ש והיינו בשערים הם נש"ב [נ"י שערי בינה] הנמשכים ממוח בינה אל הלב וזהו עיני כ"ל ע"ד הלב רואה
כו' וכשנקלט בתוכיות נקודת הלב אזי נקראת כלה.

ע"י שם. וזהו [פירוש] "בשערים": אלה חמישים שערי בינה, הנמשכים ממוח הבינה אל הלב. וזהו "עיני כל", על
דרך "הלב רואה" וכו'; וכשהדבר נקלט בפנימיותה של נקודת הלב, היא נקראת כלה.

9 ועמ"ש מזה ג"כ סד"ה כי תצא כו' אשת יפ"ת [יפת תאר] כו' בענין ואח"כ תבוא אליה ובעלתה

ועיינו גם במה שנכתב על כך בסוף המאמר המתחיל "כי תצא וגו'", על "אשת יפת תואר וגו'", בענין "ואחר כך
תבוא אליה ובעלתה":

דהיינו בחינת מס"נ [מסירות נפש] והוא ענין נפילת אפים ובחי' נעילה שהוא גמר העליות עכ"ל [עד כאן
לשוננו] ועמ"ש בת"א [בתורה אור] בד"ה וישב יעקב וז"ל [זה לשוננו]

כלומר, בחינת מסירות נפש; וזהו ענין נפילת אפיים ובחינת נעילה, שהיא גמר העליות. עד כאן לשוננו. ועיינו במה
שנכתב בתורה אור, במאמר המתחיל "וישב יעקב", ואלה דבריו:

והנה בזמן שבהמ"ק [שבית המקדש] היה קיים היה נמשך בחינה זו רעותא דליבא מגילוי אור א"ס ב"ה בהיכל קדה"ק [קודש הקדשים] כו'

"והנה בזמן שבית המקדש היה קיים, בחינה זו — רעותא דליבא — נמשכה מגילוי אור אין סוף ברוך הוא בהיכל קודש הקודשים וגו',

כמ"ש בסש"ב [בספר של בינונים] להיות בטל רצונו לרצונו ית' וכמ"ש כי תהיו אתם ארץ חפץ כו' עכ"ל [עד כאן לשונו].

כמו שכתוב בספר של בינונים (תניא), להיות רצונו בטל לרצונו יתברך; וכמו שכתוב "כי תהיו אתם ארץ חפץ וגו'". עד כאן לשונו.

10 והיינו כי חפץ זהו התענוג ופנימיות הרצון שהאדם יהי' [יהיה] כלה שארי ולבבי כו' וזהו עד"מ היחוד בחי' ואל אישך תשוקתך

כלומר, חפץ הוא תענוג ופנימיות הרצון: שהאדם יהיה במצב של "כלתה שארי ולבבי" וכו'. וזה, בדרך משל, הוא הייחוד — בחינת "ואל אישך תשוקתך",

והוא מרוה צמאונה כו' וזהו ענין ישבעו ויתענגו מטובך כו' אז תתענג על ה' כו'.

והוא מרוה את צמאונה וכו'. וזהו ענין "ישבעו ויתענגו מטובך" וכו', [ו] "אז תתענג על הוי"י וכו'.

11 וזהו ענין בני קהת שממשיכי' [שממשיכים / שממשיכין] האו"פ [האור פנימי] בחי' תענוג וחפץ ובני גרשון ממשיכי' [ממשיכים / ממשיכין] הרצון והמקיף כו'

וזהו ענינם של בני קהת, שממשיכים את האור הפנימי — בחינת תענוג ורצון; ואילו בני גרשון ממשיכים את הרצון ואת האור המקיף וכו'.

והנה ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] אשכחן משכן דאקרי מקדש. משמע שהם שני בחינות אלא דמ"מ משכן אקרי מקדש.

והנה, אמרו חז"ל: "מצאנו שהמשכן נקרא מקדש". מכאן משמע שמדובר בשתי בחינות, ואף על פי כן המשכן נקרא מקדש.

והענין כמ"ש בת"א [בתורה אור] ע"פ ויגש אליו יהודה שהמשכן היה דירת עראי של הקב"ה והמקדש היה דירת קבע ונתבאר מזה ע"פ מה טובו אהליך יעקב.

והענין הוא, כפי שנכתב בתורה אור על הפסוק "ויגש אליו יהודה": המשכן היה דירת עראי של הקדוש ברוך הוא, ואילו המקדש היה דירת קבע; והדבר התבאר גם על הפסוק "מה טובו אוהליך יעקב".

12 והענין כי הנה כתיב זכרתי לך חסד נעוריך אהבת כלולותיך לכתך אחרי במדבר. שכי' [שכל זמן] שהיו

במדבר היו עדיין בבחי' אב"א [אחור באחור] ובמקדש היו בבחי' פכ"פ [פנים בפנים] וכ"כ [וכן כתב] במא"א

[במאורי אור] אות מ' סנ"ז וספ"ט ובחינת אב"א [אחור באחור] היינו בחי' אתכפיא לבד

והענין הוא, שהרי כתוב: "זכרתי לך חסד נעוריך, אהבת כלולותיך, לכתך אחריי במדבר". כל עוד היו במדבר, הם היו עדיין בבחינת אחור באחור, ואילו במקדש היו בבחינת פנים בפנים; וכך כתוב במאורי אור, אות מ', סעיף נ"ז וסעיף פ"ט. ובחינת אחור באחור היא בחינת אתכפיא בלבד,

אבל בחי' פכ"פ [פנים בפנים] זהו כשיבא לבחי' אתהפכא חשוכא לנהורא וזהו ענין ארץ חפץ כמ"ש בת"א

[בתורה אור] פ' תצוה בד"ה זכור דעמלק וע"כ היה צ"ל הלויים מקימין

אבל בחינת פנים בפנים היא כאשר מגיעים לבחינת אתהפכא חשוכא לנהורא, וזהו עניינה של "ארץ חפץ", כמו שכתוב בתורה אור, פרשת תצוה, במאמר המתחיל "זכור", על עמלק. ולכן היה צורך שהלויים יעמידו

את המשכן וכמ"ש בד"ה שאו לגלגלתם הנ"ל בפ"י ובחנות המשכן יקימו אותו הלויים פ"י ובחנות המשכן שכשירד בחינת המשכן ממדרגתו תהיה ההקמה ע"י הלויים דהיינו בנשמת האדם למטה שירדה הארתה ונתלבשה בגוף ונפש הבהמית

את המשכן. וכמו שכתוב במאמר המתחיל "שאו לגלגלתם" הנזכר לעיל, בפירוש הפסוק "ובחנות המשכן יקימו אותו הלויים": פירוש "ובחנות המשכן" הוא שכאשר בחינת המשכן יורדת ממדרגתה, הקמתו נעשית על ידי הלויים; כלומר, בנשמת האדם למטה, שהארתה ירדה והתלבשה בגוף ובנפש הבהמית,

הנה זאת העצה לעורר על נפשו בחי' גבורות קדושות והם מתחלקים לשלש בחינות גרשון קהת ומררי כמשי"ת [כמו שיתבאר] ועי"ז יקימו אותו.

הנה זו העצה: לעורר בנפשו בחינת גבורות קדושות, והן מתחלקות לשלוש בחינות — גרשון, קהת ומררי, כפי שיתבאר; ובאמצעותן יקימו אותו.

13 והיינו להעלותו מבחי' ירידתו להיות דבוק באלקים חיים והוא ע"ד שנת' [שנתבאר] ע"פ אלה פקודי המשכן. משכן העדות כו' עבודת הלויים.

כלומר, להעלות אותה מבחינת ירידתה, כדי שתהיה דבוקה באלקים חיים. וזה על דרך מה שהתבאר על הפסוק "אלה פקודי המשכן, משכן העדות וגו', עבודת הלויים".

שע"י עבודת הלויים שהוא השיר וה"ע [וזהו ענין] פסוד"ז [פסוקי דזמרה] הם מעלים בחי' המשכן שהוא מלי לבחי' משכן העדות היינו או"א [אבא ואימא] תרין ריעין כו'

שכן, באמצעות עבודת הלויים, שהיא השירה — וזהו עניינם של פסוקי דזמרה — הם מעלים את בחינת המשכן, שהיא מלכות, אל בחינת "משכן העדות", כלומר אבא ואמא, "תרין ריעין" וגו',

בחי' י"ה וזהו כענין הנז' [הנזכר] בזח"א [בזהר חלק א] וישב ד' קפ"ג סע"ב [סוף עמוד ב] ע"פ כעיר שחברה לה יחדו כו'

בחינת י"ה. והדבר דומה לעניין המוזכר בזהר, חלק א, וישב, דף קפ"ג, סוף עמוד ב, על הפסוק "כעיר שחברה לה יחדו" וגו'.

ועד"ז ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] אשכחן משכן דאקרי מקדש. פי' שהוא בחי' לא זו מחבבה עד שקראה אמי כו':

ועל דרך זה אמרו חז"ל: "אשכחן משכן דאקרי מקדש" — מצאנו שהמשכן נקרא מקדש. פירוש הדבר הוא בחינת "לא זו מחבבה עד שקראה אמי" וגו'.

14 קיצור. ענין המשכן ה"ע [הוא ענין] היחוד הנק' הילוך. עיני כל כלה. נודע בשערים בעלה. ארץ חפץ תענוג ואל אישך תשוקתך.

סיכום. עניינו של המשכן הוא עניין הייחוד, הנקרא הילוך. "עיני כל" — כלה. "נודע בשערים בעלה". "ארץ חפץ" — תענוג; ו"ואל אישך תשוקתך".

אך המשכן דירת עראי בחי' אתכפיא ואב"א [ואחור באחור] לכתך אחרי. והמקדש אתהפכא פב"פ [פנים בפנים] ולכן ובחנות המשכן יקימו אותו הלויים. פקודי המשכן משכן העדות ע"י עבודת הלויים.

אבל המשכן הוא דירת עראי, בחינת אתכפיא ואחור באחור: "לכתך אחרי". ואילו המקדש הוא אתהפכא, פנים בפנים. לכן נאמר: "ובחנות המשכן יקימו אותו הלויים". "פקודי המשכן, משכן העדות" — באמצעות עבודת הלויים.

כעיר שחברה. ד והנה התעוררות הרצון עליון ב"ה שהוא בחי' קדוש בחי' א"מ [אור מקיף] כנ"ל שיהיה הקדוש הנ"ל שרוי בתוך מעיו כו'.

"כעיר שחברה". ד. והנה התעוררות הרצון העליון יתברך, שהוא בחינת "קדוש", בחינת אור מקיף, כנזכר לעיל, כדי שה"קדוש" האמור יהיה שרוי בתוך מעיו וכו' —

הוא מעוררו וממשיכו ע"י בחי' גרשון שהם היו נושאים את יריעות המשכן כמ"ש ונשאו את יריעות המשכן ואת אהל מועד.

מעורר אותו וממשיך אותו באמצעות בחינת גרשון, שהרי הם נשאו את יריעות המשכן, כמו שנאמר: "ונשאו את יריעות המשכן ואת אהל מועד".

15 וארז"ל [ואמרו רבותינו זכרונם לברכה] במדרש שכמו שנאמר נוטה שמים כיריעה כך הוא ענין יריעות המשכן והיינו בחי' סוכ"ע וכמ"ש ע"פ כיריעות שלמה סד"ה שחורה אני ונאווה.

וחז"ל אמרו במדרש שכמו שנאמר "נוטה שמים כיריעה", כך הוא עניינן של יריעות המשכן. זו בחינת סוכ"ע כל עלמין, וכמו שכתוב על הפסוק "כיריעות שלמה", בסוף המאמר הפותח במילים "שחורה אני ונאווה".

וע"י המשכה זו מבחי' סוכ"ע הוא מגרש הרע כמ"ש טוב לחסות בה' כו' בשם ה' כי אמילם שהמקיף מסמא עיני החיצונים.

ועל ידי המשכה זו מבחינת סוכ"ע כל עלמין מגרשים את הרע, כמו שכתוב: "טוב לחסות בהוי' וגו'", וכן "בשם הוי' כי אמילם", שכן האור המקיף מסמא את עיני החיצונים.

וזהו פ"י גרשון מלשון ויגרשהו וילך כו'. שמגרש את הרע שבקרב ע"י ביטול רצונו מפני רצון העליון ב"ה.

וזהו פירוש השם גרשון, מלשון "ויגרשהו וילך וגו'": הוא מגרש את הרע שכתוכו באמצעות ביטול רצונו מפני הרצון העליון, ברוך הוא.

כמארז"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] בטל רצונך מפני רצונו כו'. שיבטל רצונו מפני רצון העליון הן בבחי' סור מרע שלא ירצה בהם כלל.

כמאמר חז"ל: "בטל רצונך מפני רצונו וגו'". עליו לבטל את רצונו מפני הרצון העליון הן בבחינת "סור מרע" — שלא ירצה בדברים אלה כלל,

והן בבחי' עשה טוב (שירצה מה שלא רצה. ומה שרצה לא ירצה) שע"י ביטול רצונו כו' הוא מהפך את הטבע שלו שמהפך ממרירו למיתקא כו'.

והן בבחינת "עשה טוב" — שירצה במה שלא רצה, ובמה שרצה לא ירצה. על ידי ביטול רצונו וגוי' הוא הופך את טבעו, והופך מרירו למיתקא וגוי'.

כנ"ל שהרצון הוא מושל על כל איברי הגוף כו' והוא יכול להפך הטבע כנ"ל לכך כשמבטל רצונו מפני רצון העליון ב"ה אזי יכול להפך הטבע שלו ממש.

כפי שהוזכר לעיל, הרצון שולט בכל איברי הגוף וגוי', והוא יכול להפוך את הטבע, כפי שהוזכר לעיל. לכן, כשהוא מבטל את רצונו מפני הרצון העליון, ברוך הוא, הוא יכול להפוך ממש את טבעו.

שהרצון הוא למעלה מהבחירה ודעת כנ"ל שאין להרגל שום בחירה כלל נגד הרצון כשרוצה לשומה באש כו' שתיכף הוא עושה כך בלי שום בחירה בפ"ע [בפני עצמו] כלל.

שהרי הרצון הוא למעלה מבחירה ומדעת, כפי שהוזכר לעיל: לרגל אין שום בחירה נגד הרצון, כשהוא רוצה להכניס אותה לאש וגוי'; היא עושה זאת מיד, בלי שום בחירה משלה.

16 והוא מפני שהרצון הוא למעלה מבחירה ודעת. אך מתחלה עשה רצונו כרצונך וזהו רצון התחתון

שע"פ השכל והוא מבחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] בכל נפשך כו'

וזה מפני שהרצון הוא למעלה מבחירה ודעת. אבל תחילה יש לקיים "עשה רצונו כרצונך"; זהו הרצון התחתון, התואם את השכל, והוא מבחינת ממלא כל עלמין, "בכל נפשך" וכו'.

ואח"כ בטל רצונך הוא בחי' ביטול והעברה לגמרי שיהי' [שיהיה] רצון העליון מאיר בו וזהו ענין יריעות המשכן בחי' נוטה שמים כיריעה

ואחר כך, "בטל רצונך" — זוהי בחינת ביטול והסתלקות גמורה, כדי שהרצון העליון יאיר בו. זהו ענין יריעות המשכן, בחינת "נוטה שמים כיריעה".

(ועמ"ש בפ"י השמים כסאי בד"ה כי כאשר השמים החדשים כו'. ולכן מתחלה צ"ל בני מררי מקימים הקרשים בחי' עצי שטים עומדים זהו ענין בכל נפשך שזהו הנקי עומדים חי ה' אשר עמדתי לפניו.

(ועיין במה שנכתב בפירוש "השמים כסאי", במאמר המתחיל "כי כאשר השמים החדשים" וכו'. ולכן תחילה צריכים בני מררי להקים את הקרשים, בחינת "עצי שטים עומדים"; זהו ענין "בכל נפשך", הנקרא "עומדים": "חי ה' אשר עמדתי לפניו".)

ואח"כ צ"ל מהלכים בין העומדים והיינו ענין יריעות המשכן. אך מהלכים ב' בחי' הילוך זהו ענין גרשון וקהת מלמטה למעלה ומלמעלה למטה כו' וזהו והתהלכתי בתוכם ב' בחי' הילוך כו')

ואחר כך צריכים להיות "מהלכים בין העומדים", וזהו ענין יריעות המשכן. אבל "מהלכים" פירושו שתי בחינות של הילוך: זהו ענינם של גרשון וקהת, מלמטה למעלה ומלמעלה למטה וכו'. וזהו "והתהלכתי בתוכם" — שתי בחינות של הילוך וכו').

וכמ"כ [וכמו כן] הוא למעלה ממש שהרצון עליון ב"ה הוא נעלה מבחי' בחירה ודעת כו'. ופי' שהבחירה הוא בדעת כו'.

וכך גם למעלה ממש: הרצון העליון, ברוך הוא, נעלה מבחינת בחירה ודעת וכו'. ופירוש הדבר הוא שהבחירה היא בדעת וכו'.

שבחר בדעתו את הטוב כו' ומואס ברע כו' והבחנה הזו הוא ע"י הדעת כנ"ל. וכדכתיב ובחרת בחיים כו'

שהוא בוחר בדעתו בטוב וכו' ומואס ברע וכו'; והבחנה הזאת נעשית באמצעות הדעת, כנזכר לעיל. וכמו שכתוב: "ובחרת בחיים" וכו'.

(שהבחירה שבחר החיים כו' הוא ע"י הדעת שמבחין שהחיים טוב לו והמות רע לו) ולמעלה נק' בחי' בחירה שהוא בדעת כו'.

(שהרי הבחירה לבחור בחיים וכו' נעשית באמצעות הדעת, המבחינה שהחיים טובים לו והמוות רע לו). ולמעלה נקראת הבחינה שהיא בדעת בשם בחירה וכו'.

בחי' עץ הדעת שהוא אילנא דטו"ר [דטוב ורע] ועמ"ש בביאור ע"פ מי מנה עפר יעקב אבל בחי' רצון העליון ב"ה הוא למעלה מבחי' בחירה ודעת שהוא נעלה מעץ הדעת דטו"ר [דטוב ורע] כו'

זוהי בחינת עץ הדעת, שהוא "אילנא דטוב ורע". ועיין במה שנכתב בביאור על הפסוק "מי מנה עפר יעקב". אבל בחינת הרצון העליון, ברוך הוא, היא למעלה מבחינת בחירה ודעת, שכן היא נעלית מעץ הדעת של טוב ורע וכו'.

(וכנ"ל במשל שהרצון יכול לעשות היפך הטבע שיכול להניח הרגל באש אם ירצה ואין להרגל שום בחירה כנ"ל)

(כפי שזכר לעיל במשל: הרצון יכול לפעול בניגוד לטבע, שכן אדם יכול להניח את רגלו באש אם ירצה, ולרגל אין כל בחירה, כפי שזכר לעיל).

וכמ"כ [וכמו כן] הוא בעבודה שביטול רצון שמבטל רצונו מפני רצון העליון ב"ה הוא למעלה מהבחירה ודעת כלל כו'.

וכך גם בעבודת ה': ביטול הרצון, שבו האדם מבטל את רצונו מפני הרצון העליון יתברך, הוא למעלה לגמרי מבחירה ומדעת וכו'.

שהבחירה הוא בדעת כו' כדכתיב ובחרת בחיים כו'. ובחי' ביטול רצון הוא למעלה מהדעת ובחירה כנ"ל.

שהרי הבחירה היא בדעת וכו', ככתוב: "ובחרת בחיים" וכו'; ואילו בחינת ביטול הרצון היא למעלה מן הדעת והבחירה, כפי שנזכר לעיל.

וזהו מ"ד [מ"ד דוכרי] קרוב ה' לכל קוראיו לכל אשר יקראוהו באמת שהוא בחי' ביטול רצון הנ"ל שהוא הקריאה שבאמת

וזהו שנאמר: "קרוב הוי' לכל קוראיו, לכל אשר יקראוהו באמת": זו בחינת ביטול הרצון שהזכרה לעיל, והיא הקריאה באמת.

וזהו תתן אמת ליעקב (ועי"ל [ועוד יש לומר] בפ"י גרשון שהוא ע"ד מ"ש וממגד גרש ירחים ופרש"י [ופירש רש"י / ופירוש רש"י] שהארץ מגרשת ומוציאה מחדש לחדש. הרי דצמיחת הפירות מהארץ נק' גרש לשון גרושין ע"ש שמגרשת אותם מהכח אל הפועל.

וזהו "תתן אמת ליעקב". (ואפשר להוסיף ולפרש את גרשון על פי הכתוב "וממגד גרש ירחים". רש"י מפרש שהארץ מגרשת ומוציאה תוצרת מחודש לחודש. נמצא שצמיחת הפירות מן הארץ נקראת "גרש", לשון גירוש, משום שהארץ מגרשת אותם מן הכוח אל הפועל,

ומההעלם לצאת אל הגילוי. וכן פי' הרד"ק [הרבי דוד קמחי] במכלול גרש ירחים והוא זמן שהפירות מציצים ופורחים בכח הירח כאלו הירח מגרש אותם לחוץ.

ומן ההעלם אל הגילוי. וכך מפרש הרד"ק ב"מכלול" את "גרש ירחים": זהו הזמן שבו הפירות מבצבצים ופורחים מכוח הירח, כאילו הירח מגרש אותם החוצה.

וכמ"כ [וכמו כן] הנה בכל נפש יש אהבה המסותרת ושתצא מההעלם אל הגילוי זהו ענין מי גילה לבני רז זה כו' מי היינו בחי' סוכ"ע כענין מי ברא אלה כו'

וכך גם בכל נפש יש אהבה מסותרת, והוצאתה מן ההעלם אל הגילוי היא ענין "מי גילה לבני רז זה" וכו'. "מי" היא בחינת סובב כל עלמין, בדומה לענין "מי ברא אלה" וכו'.

וזהו ענין בני גרשון נושאי היריעות בחי' סוכ"ע ובכח זה מוציאין האהבה המסותרת מההעלם אל הגילוי והוא כענין וממגד גרש ירחים שמגרש ומוציא האהבה מסותרת מההעלם אל הגילוי וכמ"ש ע"פ טובה תוכחת מגולה מאהבה מסותרת כו' ועד"ז פי' הפרדס)

וזהו ענין בני גרשון, נושאי היריעות, בחינת סוכב כל עלמין; ובכוח זה הם מוציאים את האהבה המסותרת מן ההעלם אל הגילוי. זה דומה לענין "וממגד גרש ירחים": הוא מגרש ומוציא את האהבה המסותרת מן ההעלם אל הגילוי, וכפי שנכתב על הפסוק "טובה תוכחת מגולה מאהבה מסותרת" וכו'. ובדרך זו מפרש הפרדס.)

(שער כ"ט פ"ד) בענין שני גרישין שהם חו"ג [חסד וגבורה] כי התפארת מגרש אותם ממקומם ומניעם אל קו האמצעי ומטה אותם אל החסד.

(שער כ"ט, פרק ד') עניינם של שני הגירושין, שהם חסד וגבורה: תפארת מגרשת אותם ממקומם, מניעה אותם אל הקו האמצעי ומטה אותם אל החסד.

וכמ"כ [וכמו כן] כאן י"ל [יש לומר] בענין גרשון כי גרשין אלו שמגרש את הנה"ב [הנפש הבהמית] ודוחה הרע ועי"ז הטוב שבנה"ב [שבנפש הבהמית] יתגרש ממקומו ויהי [ויהיה] מטה כלפי חסד ואהבה לבוא לבחי' בכל לבבך בשני יצריך

וכך אפשר לומר גם כאן בענין גרשון, [שפירושו] שני הגירושין האלה: הוא מגרש את הנפש הבהמית ודוחה את הרע, ועל ידי כך הטוב שבנפש הבהמית יגורש ממקומו ויטה כלפי חסד ואהבה, כדי להגיע למדרגת "בכל לבבך", בשני יצריך;

וכן מגרש ומוציא העלם האהבה שבנה"א [שבנפש האלקית] לבוא לידי גילוי כו' ואפ"ל [ואפשר לומר] פי' גרש ירחים שהוא מענין ריח והריחו ביראת ה' כמ"ש בענין אריתי מורי ובענין וישלח יהושע כו' ואת יריחו. ומ"ש בד"ה ראה ריח בני כו':

וכך גם הוא מגרש ומוציא את האהבה הנעלמת שבנפש האלקית, כדי שתבוא לידי גילוי וכו'. ואפשר לומר שפירוש "גרש ירחים" קשור למילה "ריח", כמו "והריחו ביראת הוי", כפי שנכתב בענין "אריתי מורי" ובענין "וישלח יהושע וכו'", "ואת יריחו". וכן מה שנכתב במאמר המתחיל "ראה ריח בני וכו'":

17 קיצור. ענין יריעות נוטה שמים כיריעה. לחסות כו' כי אמילם. בטל רצונך ומתחלה צ"ל עשה רצונך רצון התחתון.

סיכום. ענין היריעות: "נוטה שמים כיריעה". "לחסות וגו'", "כי אמילם". "בטל רצונך"; וקודם לכן צריך להיות "עשה רצונך רצונו" — הרצון התחתון.

עומדים עצי שטים עומדים מררי גרשון ויגרשהו. גרש ירחים. מי גילה רז זה מי ברא אלה והריחו ריח בני:

”עומדים”: ”עצי שטים עומדים” — מררי. גרשון: ”ויגרשהו”. ”גרש ירחים”. ”מי גילה רז זה”, ”מי ברא אלה”. ”והריחו”, ”ריח בני”.

18 ה והנה זהו הכל בחי' בני גרשון שנשאו את יריעות המשכן כו'. פי' שבחי' גרשון הוא שמגרש הרע עיי' בחי' ביטול רצון שמבטלו מפני רצון העליון ב"ה כו'

5. והנה, כל זה הוא בחינת בני גרשון, שנשאו את יריעות המשכן וכו'. כלומר, בחינת גרשון היא גירוש הרע באמצעות ביטול הרצון, כאשר הוא מבטל את רצונו מפני הרצון העליון, ברוך הוא וכו',

שעי"ז הוא מגרש את הרע כו'. שממשיך עיי"ז מבחי' סוכ"ע שהוא בחי' קדוש שיהי' [שיהיה] שרוי בתוך מעיו כו' כנ"ל.

ובכך הוא מגרש את הרע וכו'; שכן באמצעות כך הוא ממשיך מבחינת סובב כל עלמין, שהיא בחינת ”קדוש”, כדי שתשרה בתוך מעיו וכו', כפי שנתבאר לעיל.

19 ולכן נשאו בני גרשון את יריעות המשכן שהם בחי' סובב ומקיף וכדכתיב נוטה שמים כיריעה כו'.

ולכן נשאו בני גרשון את יריעות המשכן, שהן בחינת אור מקיף וסובב, כפי שנאמר: ”הנוטה שמים כיריעה” וכו'.

אבל עבודת בני קהת הוא לישא את השולחן והמנורה והארון וכפורת כו' כי עבודת הקדש עליהם בכתף ישאו כו'.

אבל עבודת בני קהת הייתה לשאת את השולחן, המנורה, הארון והכפורת וכו', ”כי עבודת הקודש עליהם, בכתף יישאו” וכו'.

ופי' של קהת הוא מלשון לו יקחת עמים שהוא מלשון אסיפה וחיבור כו'. שעבודת הקהתי הוא לישא בכתף עבודת הקדש כו'.

והשם קהת קשור לביטוי ”ולו יקחת עמים”, שפירושו כינוס וחיבור וכו'. עבודת בני קהת הייתה לשאת על כתפיהם את כלי הקודש וכו',

שהם השולחן והמנורה והארון כו'. ופי' שהכלים אלו של המשכן הם מבחי' נקודה האמצעי' שבתוך העיגול שהעיגול מקיף וסובב את הנקודה כו'.

שהם השולחן, המנורה והארון וכו'. פירוש הדבר הוא שכלי המשכן האלה שייכים לבחינת הנקודה האמצעית שבתוך העיגול, שכן העיגול מקיף וסובב את הנקודה וכו'.

(שעצם המכוון הוא הנקודה וכענין ששמים הם בחי' יריעה ומקיף ואעפ"כ [ואף על פי כן] במחשבה ארץ קדמה כו' ועמ"ש ע"פ אל יתהלל חכם כו' כי אם בזאת יתהלל כו' וצדקה בארץ.

(שהרי עיקר הכוונה היא הנקודה; וכמו שהשמים הם בחינת יריעה ומקיף, ואף על פי כן במחשבה קדמה הארץ וכו'. וראו מה שכתוב על הפסוק "אל יתהלל חכם" וכו', "כי אם בזאת יתהלל" וכו', "וצדקה בארץ".)

ועמ"ש מזה בד"ה החדש הזה לכם בפ"י א"ר [אמר רבי] יצחק לא היה צריך להתחיל את התורה אלא מהחודש הזה לכם כו' ע"ש.

וראו מה שכתוב על כך במאמר המתחיל "החודש הזה לכם", בפירוש דברי רבי יצחק: "לא היה צריך להתחיל את התורה אלא מהחודש הזה לכם" וכו'; עיינו שם.

ועד"ז ענין עגולים ויושר שרש היושר גבוה מהעגולים שהעגולים הם בחי' נפש והיושר הוא בחי' רוח כו' והרי העגולים הם בחי' מקיפים על היושר בחי' נוטה שמים כיריעה.

ועל דרך זה הוא ענין העיגולים והיושר: שורש היושר גבוה מהעיגולים, שכן העיגולים הם בחינת נפש והיושר הוא בחינת רוח וכו'; ואף על פי כן העיגולים הם בחינת מקיפים על היושר, בחינת "הנוטה שמים כיריעה".

אלא שמ"מ בחי' היושר הוא כענין הנקודה שעליה סובב כל העיגול כו' וע' בר"ח [בראשית חכמה] שער הקדושה פ"ב [פרק ב'] בענין שבת הוא בחינת נקודה ועמ"ש מענין נקודה בהיכליה בד"ה ראה אנכי כו'.

אלא שאף על פי כן, בחינת היושר היא בדומה לנקודה שסביבה סובב העיגול כולו וכו'. ועיינו בראשית חכמה, שער הקדושה, פרק ב', בענין ששבת היא בחינת נקודה; וכן במה שכתוב על ענין "נקודה בהיכליה" במאמר המתחיל "ראה אנכי" וכו'.

שם ג"כ מובן שהנקודה גבוה יותר מההיכל המקיף עליה. שהנקודה היא חכמה עילאה וההיכל המלבישו הוא בינה כמ"ש בזח"א [בזהר חלק א']

גם שם מובן שהנקודה גבוהה יותר מההיכל המקיף אותה: הנקודה היא חכמה עילאה, וההיכל שמלביש אותה הוא בינה, כפי שכתוב בזהר, חלק א'.

(דט"ו ע"א וד"ך ע"א) ובמק"מ [ובמקדש מלך] (שם ושם) שבח"י העיגול הם היריעות המאהילי [המאהילים] על המשכן כדכתיב נוטה שמים כיריעה כנ"ל.

(דף ט"ו ע"א ודף כ' ע"א), ובמקדש מלך (שם ושם): בחינת העיגול היא היריעות הפרושות כאוהל על המשכן, כפי שכתוב: "נוטה שמים כיריעה", כנזכר לעיל.

וזה היה עבודת בני גרשון כנ"ל אבל עבודת בני קהת הוא לישא כלי המשכן הנ"ל וזו הייתה עבודת בני גרשון, כנזכר לעיל. אבל עבודת בני קהת היא לשאת את כלי המשכן הנזכרים לעיל,

שהם מבחי' הנקודה האמצעי' שהעיגול סובב אותה כנ"ל. כי הארון שהי' [שהיה] בק"ק [בקדש הקדשים] הוא בחי' תורה שבו היו הלוחות מונחים כו'.

שהם מבחינת הנקודה האמצעית שהעיגול סובב אותה, כנזכר לעיל. כי הארון שהיה בקודש הקודשים הוא בחינת התורה, שהלוחות היו מונחים בו וכו'.

20 וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] משחרב בהמ"ק [בית המקדש] אין להקב"ה בעולמו אלא ד' אמות של

הלכה בלבד כו'. ובחי' תורה היא מבחינת הנקודה התיכונית שהעיגול סובב עליה

וכפי שאמרו חז"ל: "משחרב בית המקדש, אין לקדוש ברוך הוא בעולמו אלא ארבע אמות של הלכה בלבד" וכו'. ובחינת התורה היא מבחינת הנקודה המרכזית שהעיגול סובב סביבה,

כי אורייתא מחכמה הוא דנפקת ובחכמה שורה אור א"ס ממש בבחי' גילוי כמ"ש הוי' בחכמה

שכן התורה יוצאת מן החכמה, ובחכמה שורה ממש אור אין סוף בבחינת גילוי, כמו שנאמר: "הוי' בחכמה",

דהיינו בבחי' אור פנימי משא"כ בחי' העיגול הוא אור מקיף והעלם עדיין ותכלית המכוון הוא האור פנימי והגילוי, ועמ"ש מזה בפ' ואתחנן בד"ה ואהבת את וכן המצות מעשיות נמשכים ג"כ מהנקודה התיכונית.

כלומר, בבחינת אור פנימי; ואילו בחינת העיגול היא אור מקיף, שעדיין נמצא בהעלם. התכלית היא האור הפנימי והגילוי. ועיינו במה שנכתב על כך בפרשת ואתחנן, בדרוש המתחיל "ואהבת את". גם המצוות המעשיות נמשכות מן הנקודה המרכזית.

21 והנה הגם שהתורה ומצות הם נמשכים מהנקודה התיכונית כנ"ל. אעפ"כ [אף על פי כן] שרשם הוא נעלה

אף מהעיגול הסובב הנקודה כנז' [כנזכר] בס"י [בספר יצירה] נעוץ תחלתן בסופן וסופן בתחלתן כו'.

והנה, אף שהתורה והמצוות נמשכות מן הנקודה המרכזית, כפי שהוזכר לעיל, בכל זאת שורשן נעלה אפילו מן העיגול הסובב את הנקודה, כפי שנאמר בספר יצירה: "תחילתן נעוצה בסופן, וסופן בתחילתן" וכו'.

ופי' שתחלתן נעוץ בסופן דייקא כו'. ולכן התורה ומצות שנשפלו למטה שנתלבשו בענינים גשמיים כו' שרשם הוא נעלה מאד אף מהעיגול הסובב הנקודה כו'.

פירוש הדבר הוא שתחילתן נעוצה דווקא בסופן וכו'. לכן התורה והמצוות, שירדו למטה והתלבשו בעניינים גשמיים וכו', שורשן נעלה מאוד, אפילו מן העיגול הסובב את הנקודה וכו'.

כי נעוץ סופן דייקא בתחלתן כו'. ופי' כי תומ"צ [תורה ומצות] שרשם מהנקודה התיכונית כו' ושורש הנקודה כו'

שהרי סופן נעוץ דווקא בתחלתן וכו'. ופירוש הדבר הוא ששורש התורה והמצוות הוא מן הנקודה המרכזית וכו', ושורש הנקודה וכו'

הוא נעלה מהעיגול כו' כי העיקר הוא הנקודה והעיגול הוא רק להיות סובב ומקיף להנקודה.

נעלה מן העיגול וכו', כי הנקודה היא העיקר, והעיגול נועד רק להקיף ולסובב את הנקודה.

וכדכתיב כי גאה גאה כו' כנז' [כנזכר] במ"א (שקמיה כל המקיפים כלא נחשבים כשוה כמו הפנימית כו' ע"ש).

וכמו שכתוב: "כי גאה גאה" וכו', כפי שהוזכר במקום אחר (שלפניו כל המקיפים נחשבים לאין, באותה מידה כמו האור הפנימי וכו'; עיינו שם).

וזהו שמברכים קודם עשיית כל מצוה כו'. אשר קדשנו במצותיו כו' ופי' שע"י עסק התורה שמחכמה נפקת וע"י המצות מעשיות

וזהו הטעם שמברכים לפני קיום כל מצווה וכו': "אשר קידשנו במצוותיו" וכו'. פירוש הדבר הוא שעל ידי העיסוק בתורה, שיצאה מן החכמה, ועל ידי המצוות המעשיות

שהם נעלים מתורה כמארז"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] גדול התלמוד שמביא לידי מעשה כו' יכול להמשיך בחי' קדש שיהיה שרוי בתוך מעיו כו'

שהן נעלות מן התורה, כמאמר חז"ל: "גדול תלמוד שמביא לידי מעשה" וכו', אפשר להמשיך את בחינת הקדושה, כך שתשרה בתוך מעיו וכו';

דהיינו בבחינת אור פנימי שרמ"ח מ"ע [מצות עשה] הם נמשכים מרצונו ית' ונשפלו למטה שנתלבשו בדברים גשמיים. כמו ציצית ותפילין כו'. אך סוף מעשה דייקא הוא נעוץ בתחלה.

כלומר, בבחינת אור פנימי: הרי 248 מצוות עשה נמשכות מרצונו יתברך, ירדו למטה והתלבשו בדברים גשמיים, כמו ציצית ותפילין וכו'. אלא שדווקא "סוף מעשה" נעוץ בתחילה.

22 וזהו אשר קדשנו כו' שע"י עסק התורה וקיום המצות מעשיות יכול להמשיך מבחי' קדש שיהיה שרוי בתוך מעיו כנ"ל.

וזהו פירוש "אשר קדשנו וכו'": באמצעות העיסוק בתורה וקיום המצוות המעשיות אפשר להמשיך מבחינת הקדושה, כך שתשרה בתוך מעיו של האדם, כנזכר לעיל.

וזהו מ"ש לדוד בשנותו את טעמו לפני אבימלך פי' מל"ך הוא בחי' מדת מלכותו ית' שמחיה את כל עולמים.

וזהו שנאמר: "לדוד בשנותו את טעמו לפני אבימלך". פירוש הדבר: "מלך" הוא בחינת מידת מלכותו ית', המחיה את כל העולמות,

כדכתיב מלכותך מלכות כל עולמים כו'. ואבי מלך הוא בחי' סוכ"ע (שהוא בחי' רצונו ית' כנ"ל) בשנותו את טעמו כו'. פי' שזהו ההפרש בין וי' ימי המעשה לשבת.

ככתוב: "מלכותך מלכות כל עולמים וכו'". ו"אבי מלך" הוא בחינת סובב כל עלמין, שהיא בחינת רצונו ית', כנזכר לעיל. "בשנותו את טעמו וכו'" — פירושו שזהו ההבדל בין ששת ימי המעשה לשבת.

שבו"י ימי המעשה העבודה הוא רק לאכפא את רצונו בלבד. ובשבת הוא בחי' ביטול רצון לגמרי שאין לו רצון אחר כלל.

בששת ימי המעשה העבודה היא רק לכפות את רצונו, ואילו בשבת זו בחינת ביטול הרצון לגמרי, כך שאין לו שום רצון אחר כלל.

וזהו בשנותו את טעמו שהוא בחי' ביטול רצון לגמרי שמהפך את הרצון שהיה לו כו' שיהיה רק לה' לבדו.

וזהו "בשנותו את טעמו": בחינת ביטול הרצון לגמרי, שבה האדם הופך את הרצון שהיה לו וכו', כך שיהיה לה' לבדו.

וזהו בחי' שבת שמגיעים לבחי' התהפכות הרצון לגמרי. (שהוא בחי' ביטול רצון) וזהו בשנותו את טעמו ששינה טעמו ממש.

וזו בחינת שבת, שבה מגיעים להתהפכות מוחלטת של הרצון, שהיא בחינת ביטול הרצון. וזהו "בשנותו את טעמו" — שהוא שינה ממש את טעמו.

משא"כ בימות החול שהוא רק בחי' אתכפיא כו' ולא בחי' אתהפכא (והנה הכוונה כאן דבחי' בשנותו את טעמו זהו בחי' קהת ע"י כי בחכמה אתברירו אכן במדרש רבה)

מה שאין כן בימות החול, שבהם יש רק בחינת אתכפיא וכו' ולא בחינת אתהפכא. (והנה הכוונה כאן היא שבחינת "בשנותו את טעמו" היא בחינת קהת, על ידי "כי בחכמה אתברירו"; אולם במדרש רבה)

(פ' במדבר פ"ג [פרק ג'] דרט"ו ע"ב) פ"י גרשון שהוא חזק כשן כו' והיינו ענין בשנותו את טעמו ויגרשהו כו' (פרשת במדבר, פרק ג', דף רט"ו ע"ב) גרשון מתפרש כ"חזק כשן" וכו'. וזהו ענין "בשנותו את טעמו... ויגרשהו וכו'",

שבחי' בשנותו הוא ג"כ מענין שן וכמ"ש ע"פ ולבן שנים מחלב שהוא בירור המדות כו' וזהו ויגרשהו לגרש הרע כו' ובחי' קהת פ"י שם מענין אם קהה הברזל

שבחינת "בשנותו" קשורה גם למונח "שן", כמו שנאמר על הפסוק "ולבן שיניים מחלב", שהוא בירור המדות וכו'. וזהו "ויגרשהו" — לגרש את הרע וכו'. ובחינת קהת מתפרשת שם מלשון "אם קהה הברזל",

והיינו כמשי"ש [כמה שכתוב שם] והוא לא פנים קלקל ובלוים כתיב ועבד הלוי הוא שממשיך בחי' הוא דא עתיקא מההעלם אל הגילוי להיות יאר ה' פניו כו'

וזהו כמו שנאמר שם: "והוא אינו [מאיר] פנים, [משום שהם] קלקלו". ועל הלויים נאמר "ועבד הלוי הוא": הוא ממשיך את בחינת "הוא" — זה עתיקא" מן ההעלם אל הגילוי, כדי שיתקיים "יאר ה' פניו" וכו'.

והיינו ע"י שנשא הארון פנים בפנים וכמ"ש מזה בד"ה ואהיה אצלו אמון ולכן עי"ז הם מתקנים בחי' וזה נעשה על ידי שנשא את הארון פנים אל פנים, כמו שנתבאר על כך במאמר המתחיל "ואהיה אצלו אמון". לכן, באמצעות זאת הם מתקנים את בחינת

והוא לא פנים דפיי ברבות בקהלת כשהקב"ה אינו מסביר פנים לדור מחמת קלקול מעשים רעים שיש בדור כו' (ע"ש על פסוק זה בדף קי"א ע"ב).

"והוא אינו [מאיר] פנים", שפירושו במדרש רבה על קהלת: כשהקדוש ברוך הוא אינו מאיר פנים מאירות לדור, בגלל המעשים הרעים והמקולקלים שבדור וכו' (ראו שם על פסוק זה, בדף קי"א ע"ב).

והעצה לזה וחיילים יגבר בחי' תשובה שהוא ענין בחילא יתיר, והנה תשובה היא החזרת פנים בפנים והיינו ענין בני קהת נושאי הארון פא"פ [פנים אל פנים] כו'

והעצה לכך היא "וחיילים יגבר" — בחינת תשובה, שהיא עניין של "בחילא יתיר". והנה, תשובה היא השבת הפנים פנים אל פנים; וזהו ענינם של בני קהת, נושאי הארון פנים אל פנים וכו'.

ועמ"ש בענין מחיצה של ברזל בד"ה ועשית ציץ וענין שבירת המחיצה ע"י הרהורי תשובה ומשם יובן הענין הנ"ל.

וראו מה שנתבאר בענין המחיצה של ברזל במאמר המתחיל "ועשית ציץ", ובענין שבירת המחיצה באמצעות הרהורי תשובה; ומשם יובן הענין הנזכר לעיל.

23 ובזה יובן מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] עשה רצונו כרצונך כו' בטל רצונך מפני רצונו כו' פי' כו' ימי המעשה הוא רק בחי' עשה רצונו כרצונך כו'

ובכך יובן מאמר חז"ל: "עשה רצונו כרצונך... בטל רצונך מפני רצונו...". פירוש הדברים: בששת ימי המעשה יש רק את הבחינה של "עשה רצונו כרצונך...",

שהוא רק בחי' אתכפיא כו' ובשבת הוא בחי' בטל רצונך כו' שהוא בחי' אתהפכא כו'

שהיא רק בחינת אתכפיא...; ואילו בשבת יש את הבחינה של "בטל רצונך...", שהיא בחינת אתהפכא...

כנ"ל שזהו שאומרים לדוד בשנותו את טעמו כו' בשבת וכדכתיב טעמו וראו כי טוב ה' כו' בה' תתהלל נפשי כו'.

כאמור לעיל; משום כך אומרים בשבת את "לדוד בשנותו את טעמו...", וכמו שכתוב: "טעמו וראו כי טוב הו'..." [ו] "בהו' תתהלל נפשי...".

24 וזהו מ"ש ורעה אמונה כמארז"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] ישראל מפרנסין לאביהם שבשמים כו' וכ"ז

[וכל זה] נמשך הכל לכנס"י [לכנסת ישראל] מאהרן כהנא רבא שהוא בחי' אהבה רבה כו' שהוא המשפיע

בחי' אהבה בכנ"י [בכנסת ישראל] והוא האהבה המסותרת שבכאו"א [שבכל אחד ואחד] מישראל.

וזהו מה שכתוב "ורעה אמונה": כפי שאמרו חז"ל, "ישראל מפרנסים את אביהם שבשמים" וכו'. וכל זה נמשך כולו לכנסת ישראל מאהרן כהנא רבא, שהוא בחינת אהבה רבה וכו', שכן הוא המשפיע בכנסת ישראל בחינת אהבה; וזהו האהבה המסותרת שבכל אחד ואחד מישראל.

25 וז"ש [וזהו שכתוב] נשא את ראש בני גרשון גם הם שבבני קהת ובני גרשון נאמר נשיאת ראש ולא בבני

מררי כמ"ש במדרש כי

וזהו [פירוש] הכתוב: "נשא את ראש בני גרשון גם הם" — על בני קהת ובני גרשון נאמרה נשיאת ראש, אך לא על בני מררי, כפי שנכתב במדרש. כי

הנה כתיב ונתתי לך מהלכים בין העומדים פי' מהלכים ב' בחי' הילוך. הא' ע"י רעו"ד [רעותא דליבא] מלמטה למעלה וזהו ענין בני גרשון.

הנה כתוב: "ונתתי לך מהלכים בין העומדים". פירוש הדבר: "מהלכים" הם שתי בחינות של הליכה. הראשונה היא על ידי רצון שבלב, מלמטה למעלה, וזה ענינם של בני גרשון.

הב' ע"י תורה ומצות מלמעלה למטה וכמ"ש בת"א [בתורה אור] פ' וישב בד"ה ונתתי לך מהלכים כו'

השנייה היא באמצעות תורה ומצוות, מלמעלה למטה (וכפי שנכתב בתורה אור, פרשת וישב, במאמר המתחיל "ונתתי לך מהלכים וגו'");

והילוך זה הב' זהו ע"י בני קהת ע"כ נאמר בשניהם נשיאת ראש אשר נשיאת ראש

והליכה שנייה זו היא באמצעות בני קהת. לכן נאמרה נשיאת ראש בשניהם, שכן נשיאת ראש

זהו ענין רוממות קרן בחי' מהלכים ובחי' מהלכים צ"ל בין העומדים בחי' עצי שטים עומדים דבני מררי ע"כ לא נאמר בהם נשיאת ראש כו'

היא ענין הרמת הקרן, בחינת "מהלכים". ובחינת "מהלכים" צריכה להיות "בין העומדים" — בחינת "עצי שטים עומדים" של בני מררי. לכן לא נאמרה בהם נשיאת ראש וגו'.

וזהו בחי' מ"ב מסעות שנסעו הלוים עם המשכן במדבר כו' שהוא הכל בחי' עליות כו'

וזהו בחינת ארבעים ושתים המסעות שנסעו הלוים עם המשכן במדבר וגו', שכולן בחינת עליות וגו'.

(שכל נסיעה הוא בחי' עליי' [עלייה]) שהם מ"ב עליות כו' שהוא שם מ"ב שבאנא בכח כו'.

(שכל מסע הוא בחינת עלייה): הן ארבעים ושתיים עליות וגו', שהן כנגד שם מ"ב שב"אנא בכוח" וגו'.

ופי' שבמקום שחנו הקימו את המשכן. וכשנסעו הורידו אותו והעלו אותו לבחי' נעלה. וזה היה המ"ב עליות של מ"ב מסעות כו'

ופירוש הדבר: במקום שבו חנו הקימו את המשכן, וכשנסעו פירקו אותו והעלו אותו לבחינה נעלית יותר. אלו היו ארבעים ושתיים העליות של ארבעים ושתיים המסעות וגו'.

וכל המ"ב מסעות היה הכל במדבר כנ"ל שאף עולמות העליונים נק' בחי' מדבר שהוא בחי' שממה בחי' דומם ממש נגד הקב"ה כו' כנ"ל.

וכל ארבעים ושניים המסעות היו כולם במדבר, כפי שהוזכר לעיל, שכן גם העולמות העליונים נקראים בחינת מדבר — בחינת שממה, בחינת דומם ממש — ביחס להקדוש ברוך הוא וכו', כפי שהוזכר לעיל.

וזה היה מ"ב מסעות של המשכן שנשאו אותו הלויים במדבר כו'. שהם מ"ב עליות הכל בבחי' מדבר כנ"ל. שאף העולמות העליונים נק' לגביה בחי' מדבר וד"ל [ודי למבין].

ואלה היו ארבעים ושניים המסעות של המשכן, שהלויים נשאו אותו במדבר וכו'. אלה הן ארבעים ושתי עליות, כולן בבחינת מדבר, כפי שהוזכר לעיל, שכן גם העולמות העליונים נקראים ביחס אליו בחינת מדבר; והמבין יבין.

(פי' שבחי' וי' ימי המעשה הוא בחינת הנסיעה של המשכן שהורידו אותו כו' שעולים בעילוי אחר עילוי כו' ושבת הוא בחינת החני' [החניה] שהקימו כו' שעלו במדרגה א' נעלה וחנו שם ופרשו שם היריעות דמשכן ועד"ז היה כל המ"ב מסעות).

(כלומר, בחינת ששת ימי המעשה היא בחינת מסע המשכן, כאשר פירקו אותו וכו', שכן עולים מעילוי לעילוי וכו'; ושבת היא בחינת החניה, כאשר הקימו אותו וכו', שכן עלו למדרגה נעלה אחת וחנו בה, ופרשו שם את יריעות המשכן; וכך היו כל ארבעים ושני המסעות.)

והנה כ"ז [כל זה] הוא ביד איתמר בן אהרן הכהן וגו'. ופי' איתמר הוא בחי' צירופי אותיות התורה.

והנה כל זה הוא "ביד איתמר בן אהרן הכהן וגו'". ופירושו: איתמר הוא בחינת צירופי אותיות התורה.

שאיִתמר הוא מלשון אִית מר שבגמרא שהוא לשון דבר הנלמד מאליו כו' (כל"א עש איז גילערינט גיווארין. שהוא לשון איתמר שנלמד ממילא) והוא כמ"ש ואשים דברי בפ"ך וגו'

שכן איתמר הוא מלשון "איתמר" שבגמרא, שהוא ביטוי לדבר הנלמד מאליו וכו' (ביידיש: "עס איז געלערנט געוואָרן", כלומר "הדבר נלמד"; זו משמעותו של "איתמר" – הדבר נלמד מאליו). וזהו כמו שכתוב: "ואשים דברי בפ"ך וגו'",

ודברי אשר שמת' בפ"ך וגו'. שהוא דבר ה' המלובש בהלכה שמדבר בפיו כו' (וכנז' [וכנזכר] במ"א ע"ש).

[ו] "ודברי אשר שמת' בפ"ך וגו'": שכן זהו דבר ה' המלובש בהלכה, שהוא מדבר בפיו וכו' (וכפי שהוזכר במקום אחר; עי' שם).

וזהו בחי' איתמ"ר שהכל ביד איתמ"ר כנ"ל. ועי' מענין איתמר במא"א [במאורי אור] אות א' סעיף ק"מ:

וזהו בחינת איתמר, שכן הכול ביד איתמר, כפי שהוזכר לעיל. ועי' בענין איתמר במאורי אור, אות א', סעיף ק"מ.

על המהדורה

המהדורה הזאת כוללת לשון המאמר והתרגום לעברית של ימינו.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

התרגום שלנו לעברית של ימינו, מתוך התרגום האנגלי שלנו מלשון הקודש, בלי הערות קה"ת: CC BY 4.0.

המהדורה כולה: CC BY-NC 4.0. מותר להעתיק, להדפיס ולהפיץ בחינם, בציון Kehot Publication Society ו־likuteitorah.com; אסור למכור.
/https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0

התרגום לעברית נעשה מהמהדורה האנגלית של likuteitorah.com בעזרת בינה מלאכותית (openai/gpt-6-luna-pro:batch), כשלשון המאמר לצדו לבדיקה. עדיין לא עבר עריכה אנושית. כל דבר חשוב יש לבדוק מול לשון המאמר.

הרבי ביקש ללמוד את מאמרי פרשת השבוע, «הפרשה החסידית», באותו שבוע, מחולקים לשבעת ימיו (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725). למה ללמוד, וברכות הרבי: /likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha (Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309).

מיזם חינוכי ולא מסחרי. אין כאן מכירה. אין שיוך לקה"ת, ל־Sefaria או לספריית ליובאוויטש. © likuteitorah.com

מתוך /likuteitorah.com/he/likutei-torah/nasso/3

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק